

Checklista för hur man kritiskt granskar klinisk dokumentation och vetenskapliga artiklar

Att läsa vetenskaplig och klinisk dokumentation handlar i grunden om att kunna göra en bedömning av hur pålitliga resultaten är och vad de betyder för din kliniska verksamhet. Det är absolut nödvändigt att viss information ingår i en vetenskaplig artikel för att man ska kunna göra en korrekt bedömning av relevansen och innehållet i den. Följande punkter kan användas som checklista:

Syftet med studien

Varför genomfördes studien? Syftet bör jämföras med konklusionen.

Typ av studie

Är studien prospektiv eller retrospektiv? Prospektiva studier är oftast bättre eftersom kriterierna bestäms innan man börjar behandla patienterna.

Antal involverade kliniker

Hur många kliniker är involverade? För att kunna göra en bedömning av om resultaten är repeterbara bör flera kliniker varit involverade i studien.

Antal patienter

Hur många patienter är involverade?

Inklusions- och exklusionskriterier

Vilka förutsättningar ska gälla för att en patient ska få vara med i studien (inklusionskriterier) respektive inte få vara med (exklusionskriterier)?

Totala antalet implantat fördelade på över- och underkäke

Eftersom prognosen kan variera beroende på om det är en överkäke eller en underkäke är det viktigt att veta totala antalet implantat fördelat på respektive käke. Bortfallet bör vara specificerat per käke. Det är också bra om det går att urskilja hur många implantat som är placerade anterior och posterior.

Uppföljningstid

Hur länge har hur många implantat följts upp? När började man följa upp implantaten? Vid installation eller vid belastning?

Indikation

Vilken/vilka indikationer omfattar studien? Singel, partiell eller fullbro? Om det gäller fullbro, är det fast protes eller overdenture?

Belastning

När belastades implantaten; direkt, tidigt eller vid traditionell belastningstidpunkt?

Förlorade implantat

För att kunna prata om faktiska lyckandefrekvenser måste samtliga implantat och patienter som har fallit bort finnas specificerade. Orsaken till bortfallet ska också finnas tydligt angiven.

Lyckandekriterier

Vad är ett lyckat resultat enligt författarna? Det är viktigt att lyckandekriterier finns tydligt beskrivna.

Andra viktiga parametrar

Hur har resultatet säkerställts? Har man använt sig av röntgen när det gäller bennivåer? Hur har man mätt bennivåerna och hur är de angivna? Har man kontrollerat implantatens mobilitet? Detta ska göras när brokonstruktionen är borttagen.

Lyckande- och misslyckande-frekvenser samt statistisk analys

Den här delen av artikeln eller studien bör innehålla tabeller där man tydligt ser hur många implantat och hur länge de har följts upp. Den bör också innehålla så kallad "i värsta fall analys", det vill säga att man räknar med att alla bortfall är förlorade implantat.

Komplikationer

Eventuella komplikationer ska finnas tydligt beskrivna.

Konklusion

Uppfylldes syftet med studien? Vad säger studien egentligen? Hur påverkar resultatet din kliniska vardag?

Lycka till!

